

FAQ

Q&A: Vragen en antwoorden bij het politiebepsluit onttrekkingsverbod waterlopen in Vlaams-Brabant van 14 juni 2023

Deze Q&A moet samen worden gelezen met het politiebepsluit onttrekkingsverbod onbevaarbare waterlopen en publieke grachten van 14 juni 2023, uitgevaardigd door de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant. Omwille van de afgelopen droogteperiode en de weersvoorspellingen, zijn maatregelen genomen m.b.t. de captatie van water om de ecologisch goede toestand van de waterlopen in Vlaams-Brabant te beschermen en/of zeker niet achteruit te laten gaan.

Q: Welke maatregelen zijn van kracht met het politiebepsluit van 14 juni 2023?

A: De gouverneur heeft een onttrekkingsverbod ingesteld voor volgende onbevaarbare waterlopen in onze provincie:

- de Bellebeek (VHAG: 5956) [onttrekkingszones nr. 590, 601, 602 en 606]
- de Oude Dender (VHAG: 6141), de Begijnengracht (VHAG: 6211) en de Maameersbeek (VHAG: 6234) [onttrekkingszone nr. 597]
- de Mark (VHAG: 5952) [onttrekkingszones nr. 622, 623 en 627]
- de Zuunbeek (VHAG: 6554) [onttrekkingszones nr. 613 en 619]
- de Dijle (VHAG: 6551) stroomopwaarts van de samenvloeiing met de Demer (VHAG: 7151) [onttrekkingszones nr. 579, 583, 598, 604, 605, 607, 612, 614 en 620]
- de Demer (VHAG: 7151) [onttrekkingszones nr. 538, 541, 549, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 562, 566, 567, 576, 581, 586, 589, 591, 592, 594, 595, 600, 603, 608, 609, 610, 615, 616, 618 en 1024]
- de Scheilooop (VHAG: 8865) [onttrekkingszone nr. 544]

Het verbod geldt niet voor onttrekkingen uit:

- de Dijle (VHAG: 6551) van de samenvloeiing met de Dijle Vierde Arm (VHAG: 6867) tot aan de samenvloeiing met de Demer (VHAG: 7151) [onttrekkingszone nr. 579]
- het deel van de Demer (VHAG: 7151) dat is gerangschikt bij de onbevaarbare waterlopen van de eerste categorie [onttrekkingszones nr. 557 en 559]
- de Zwarte Beek (VHAG: 7157) [onttrekkingszone nr. 558]
- de Melsterbeek (VHAG: 7154) [onttrekkingszone nr. 592]

Dit heeft invloed op de gemeenten Aarschot, Affligem, Asse, Begijnendijk, Bekkevoort, Bertem, Bever, Bierbeek, Boutersem, Diest, Galmaarden, Geetbets, Glabbeek, Gooik, Halle, Herne, Hoegaarden, Holsbeek, Huldenberg, Kortenaken, Landen, Lennik, Leuven, Liedekerke, Linter, Lubbeek, Oud-Heverlee, Pepingen, Roosdaal, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Tervuren, Tielt-Winge, Tienen en Zoutleeuw

Uitzondering op het verbod is het beperkt onttrekken van drinkwater voor het eigen vee dat nog buiten staat. De onttrekking door hulpdiensten in geval van nood, indien er geen alternatief voorhanden is, is eveneens toegestaan. Tenslotte wordt een uitzondering toegestaan aan de bevoegde waterbeheerder om gemachtigde onttrekkingen via een gravitaire overloop met vaste hoogte die er voor zorgt dat er enkel een onttrekking gebeurt wanneer een minimale hoogte van de waterkolom van 30 cm verzekerd wordt.

Q: Waarom is deze maatregel nodig?

A: Deze maatregel is nodig om de goede ecologische toestand van de waterloop te garanderen en/of niet verder achteruit te laten gaan door bijkomende afname van water. Als het debiet of de hoeveelheid water in de waterlopen verder achteruit gaat, ontstaat er o.m. een zuurstofgebrek waardoor vissen sterven en/of het leven in het water structureel wordt verstoord. Soms wordt de maatregel ook toegepast om voldoende water aan een stroomafwaarts gelegen captatiepunt voor de productie van drinkwater te kunnen blijven verzekeren.

Q: Het heeft veel geregend in maart en april. Waarom is er nu een onttrekkingsverbod nodig?

A: Ongeveer 60% van het regenwater vloeit rechtstreeks af naar zee. Dat betekent dat er te weinig water in de bodem dringt om langdurige perioden van droog weer op te vangen. Door het droge weer van de afgelopen weken is het debiet van de betrokken waterlopen gedaald en is een onttrekkingsverbod dus aan de orde.

Q: Waar kan ik de besluiten die momenteel van toepassing zijn voor de provincie Vlaams-Brabant terugvinden?

A: U kunt de besluiten nalezen op de website van de gouverneur van Vlaams-Brabant.
<https://www.gouverneurvlaamsbrabant.be/de-gouverneur/besluiten>

Q: Op basis waarvan wordt dergelijk besluit genomen?

A: Tijdens de zomerperiode volgt de droogtecommissie de stand van zaken m.b.t. de droogte en het risico op waterschaarste nauwgezet op. Deze droogtecommissie adviseert de provinciegouverneur. De provinciegouverneur kan op zijn beurt een provinciaal droogteoverleg organiseren. In dit overleg zetelen vertegenwoordigers van de verschillende waterbeheerders, de landbouw en de visserij en de drinkwatermaatschappijen. Het is op basis van het advies van dit overleg dat de gouverneur het politiebepsluit heeft uitgevaardigd.

Q: Wat betekent het onttrekkingsverbod uit waterlopen?

A: Dit is een verbod op het capteren (onttrekken) van water door landbouwers en bedrijven uit waterlopen. Uitzondering hierop is het beperkt capteren van drinkwater voor het eigen vee dat nog buiten staat. Het water dient dan ook gebruikt te worden door het vee op het perceel in kwestie. Het beperkt capteren van aanmaakwater voor toegelaten gewasbeschermingsmiddelen is eveneens toegelaten.

Q: Wat is aanmaakwater voor gewasbescherming?

A: Gewasbeschermingsmiddelen worden in hoge concentratie verkocht en moeten met water aangelengd worden alvorens ze mogen ingezet worden. Dit water is het "aanmaakwater".

Q: Geldt het onttrekkingsverbod voor alle waterlopen in Vlaams-Brabant?

A: Het politiebepsluit van 14 juni 2023 vaardigt een onttrekkingsverbod uit voor alle onbevaarbare waterlopen en publieke grachten die hierboven vermeld staan. Detailkaarten van de stroomgebieden zijn terug te vinden in de bijlage van dit document en op de website van de gouverneur: <https://www.gouverneurvlaamsbrabant.be/de-gouverneur/besluiten>

Q: Tot wanneer is het onttrekkingsverbod geldig?

A: De einddatum is nog niet bekend. De situatie van de waterlopen wordt systematisch opgevolgd. Omstandigheden zoals het weer kunnen er voor zorgen dat het verbod wordt gewijzigd of ingetrokken. Als het verbod wordt ingetrokken zal dit gebeuren d.m.v. een opheffingsbesluit. Dit besluit zal via de gemeentelijke aanplakborden en via de gemeentelijke websites worden bekend gemaakt. Voor een actueel

overzicht kunt u de website van de gouverneur van Vlaams-Brabant raadplegen:
<https://www.gouverneurvlaamsbrabant.be/de-gouverneur/besluiten>

Q: Voor wie geldt het onttrekkingsverbod uit de waterlopen in Vlaams-Brabant?

A: Voor iedereen binnen het aangewezen gebied waar het verbod geldt.

Q: Wie is bevoegd voor de handhaving op dit politiebepsluit?

A: De politie is hiervoor bevoegd.

Q: Wat zijn de gevolgen van een overtreding?

A: Overtredingen op dit politiebepsluit worden bestraft met een gevangenisstraf van 8 tot 14 dagen en een geldboete van 26 tot 200 euro¹, of met één van deze straffen alleen.

Q: Wordt een vijver in een (provinciaal) domein in dit verband beschouwd als een waterloop?

A: Neen, een vijver is geen waterloop en daar geldt het onttrekkingsverbod dus niet. Vijverwater is omwille van het grote gevaar voor o.m. botulisme niet geschikt voor het besproeien van gewassen voor menselijke en mogelijk ook dierlijke consumptie.

Q: Mogen vijvers gelegen aan een beek of rivier nog gevuld worden met beek- of rivierwater?

A: Het is aan de waterbeheerder om hierover te oordelen.

Q: Waar kan ik hierover bijkomende informatie vinden?

A: Op de website www.opdehoogtevandroogte.be kunt u meer algemene informatie vinden over de maatregelen die genomen worden door de droogtecommissie.

Op de website van de gouverneur van Vlaams-Brabant vindt u informatie over de situatie in onze provincie
<https://www.gouverneurvlaamsbrabant.be/de-gouverneur/besluiten>

Bijlagen: toepassingsgebied

[Het toepassingsgebied van het gouverneursbesluit is per politiezone in kaartvorm te raadplegen via deze link.](#)

¹ Deze bedragen worden vermenigvuldigd met 8 conform de Wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimes op de strafrechtelijke geldboeten.